

Nejčastější nedostatky při tvorbě obecně závazných vyhlášek

Rozsah zákonného zmocnění

Při vydávání OZV nutno rozlišovat, zda je OZV vydávána na základě zmocnění ve zvláštním zákoně či na základě obecného zmocnění v § 10 zákona o obcích

- **konkrétní zákonné zmocnění – vázanost jeho zněním**
- **obecné zmocnění k tvorbě OZV – vázanost samostatnou působností obcí**

Meze samostatné působnosti obce

Obec nemůže v OZV upravovat

- záležitosti upravené zákonem či jiným právním předpisem
- záležitosti svěřené do přenesené působnosti obce či kraje

Výjimka – pokud regulace obce sleduje jiný cíl

Předmět a cíl OZV

- nezbytnost vymezení v případě, že obec upravuje místní záležitosti bez výslovného zákonného zmocnění

Předmět a cíl nesmí být shodný s předmětem a cílem zákonné úpravy.

Doporučení: vymežit předmět a cíl přímo v OZV

Přiměřenost regulace

Regulace stanovená obcí musí splňovat princip proporcionality tj. přiměřenosti.

- Regulace pouze v takovém rozsahu, který směřuje k sledovanému cíli
 - plošná přiměřenost
 - časová přiměřenost
 - přiměřenost ukládaných povinností či zákazů

Plošné zákazy – dle judikatury ÚS připuštěny pouze u regulace prostituce a provozování hazardních her.

Diskriminační jednání v OZV

Obce musí při vydávání OZV sledovat zda jejich regulace není v rozporu se zákazem diskriminace.

- **Posouzení zda se s různými subjekty, které se nacházejí ve stejné nebo srovnatelné situaci, se zachází rozdílným způsobem.**
- **Zkoumání existence objektivních a rozumných důvodů pro uplatněný rozdílný přístup.**

Vymahatelnost OZV

Před vydáním OZV by měla obec zvážit zda je schopna stanovené povinnosti vymáhat.

Nutno zohlednit:

- **aplikovatelnost nastavené regulace,**
- **existenci kontrolních orgánů (obecní policie),**
- **povinnost (ochotu) orgánů obce vymáhat splnění povinností.**

Jazyková stránka OZV

- **OZV musí být terminologicky přesná a jednotná, jasná a srozumitelná a musí používat stejné pojmy vždy ve stejném významu a pro stejný institut.**
- **Není vhodné, aby si zákonem definované pojmy obec modifikovala nebo pozměňovala.**
- **Pokud jsou v OZV použity pojmy, které nejsou v právní terminologii běžné, je vhodné, aby tyto pojmy OZV řádně definovala.**
- **Nejasnost a nesrozumitelnost používaných výrazů snižuje právní jistotu adresátů normy a způsobuje interpretační problémy.**

Účinnost OZV

Není-li stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy obce účinnosti patnáctým dnem po dni vyhlášení. Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.

- zákon blíže nespecifikuje pojem naléhavý obecný zájem
- není vhodné zkracovat 15 denní legisvakanční lhůtu sloužící pro seznámení osob s právním předpisem územní samosprávy.

Mohou však nastat okolnosti, kdy je v zájmu obce, aby účinnost nastala co nejdříve. Předčasná účinnost musí být v právním předpise výslovně uvedena, v případě právního předpisu hlavního města Prahy také zdůvodněna.

Dle judikatury ÚS a NSS musí pro zkrácení lhůty existovat objektivní důvody.

Novela školského zákona

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Odbor veřejné správy,
dozoru a kontroly

Změna právní úpravy

Zákon č. 178/2016 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ...

- Zveřejněn ve Sbírce zákonů dne 8. června 2016
- Účinnost (až na výjimky) od **1. ledna 2017**

Změny ve vztahu k obecní normotvorbě

do 31. prosince 2016

- stanovení školských obvodů spádových základních škol

od 1. ledna 2017

- stanovení školských obvodů spádových mateřských a základních škol

Povinnosti obce

(§ 178 školského zákona)

Obec je povinna zajistit podmínky pro plnění povinné školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území, v případě cizince s místem pobytu, a dětí umístěných na jejím území ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy, které se v souladu se zvláštním právním předpisem nevzdělávají ve školách zřízených při těchto školských zařízeních.

Povinnosti obce

(§ 178 školského zákona)

Obec:

a) zřizuje a zrušuje základní školu, nebo

b) zajišťuje plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Povinnosti obce

(§ 178 školského zákona)

Na území obce, části obce nebo na území více obcí se vymezují školské obvody spádové školy takto:

a) je-li v obci jedna základní škola zřízená obcí, tvoří školský obvod území obce,

b) je-li v obci více základních škol zřizovaných obcí, **stanoví obec školské obvody obecně závaznou vyhláškou**,

c) je-li na území svazku obcí jedna základní škola nebo více základních škol zřízených svazkem obcí nebo dojde-li k dohodě několika obcí o vytvoření společného školského obvodu jedné nebo více základních škol zřizovaných některou z těchto obcí, **stanoví každá z dotčených obcí obecně závaznou vyhláškou příslušnou část školského obvodu.**

Povinnosti obce

(§ 179 školského zákona)

Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3.

Za tímto účelem obec

a) zřídí mateřskou školu, nebo

b) zajistí předškolní vzdělávání v mateřské škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí.

Povinnosti obce

Na vymezení školského obvodu spádové mateřské školy a pravidla zajištění podmínek předškolního vzdělávání dětí uvedených v odstavci 2 se použije § 178 odst. 2 až 4 (stanovení školských obvodů základních škol) obdobně.

Spádovou mateřskou školou nemůže být lesní mateřská škola.

Povinnosti obce – předškolní vzdělávání

(§ 179 školského zákona)

Obec je povinna zajistit podmínky pro předškolní vzdělávání dětí přednostně přijímaných podle § 34 odst. 3. tj. dětí

- s místem trvalého pobytu na území obce,
- s místem pobytu na území obce (v případě cizinců),
- umístěných na území obce v dětském domově,

které před začátkem školního roku dosáhnou nejméně:

- roce 2017 čtvrtého roku věku
- roce 2018 třetího roku věku
- roce 2020 druhého roku věku

Poznatky z dozorové činnosti Ministerstva vnitra

PŘEKRÝVÁNÍ ŠKOLSKÝCH OBVODŮ, VYMEZENÍ JEDNOHO ŠKOLSKÉHO OBVODU PRO VÍCE ŠKOL

Příklady:

- vymezení jednoho obvodu pro více škol - **nedoporučuje se**
- vymezení samostatných obvodů pro jednotlivé školy, ale s rozsahem na celé území města - **nedoporučuje se.**

Výjimky, kdy lze akceptovat překrývání školských obvodů:

- vymezení školského obvodu celým územím města u ZŠ a MŠ s jiným (polským) vyučovacím jazykem. Zřídilo-li město pouze jednu takovou školu, bylo takovéto vymezení školského obvodu **akceptováno.**

Poznatky z dozorové činnosti Ministerstva vnitra

STANOVENÍ ŠKOLSKÝCH OBVODŮ PRO ČÁSTI ŠKOL

- Školský zákon předpokládá stanovení spádového obvodu pro školu, nikoliv její část.

Příklady:

- vymezení samostatných školských obvodů pro jednotlivá místa poskytovaného vzdělávání (ODLOUČENÁ PRACOVISTĚ, POBOČKY) - **v rozporu se zákonem.**
- vymezení školských obvodů pro konkrétní třídy (LOGOPEDICKÉ TŘÍDY) – **v rozporu se zákonem.**

Poznatky z dozorové činnosti Ministerstva vnitra

NEJEDNOZNAČNÉ STANOVENÍ ŠKOLSKÝCH OBVODŮ

- Školský zákon předpokládá jednoznačné vymezení spádového obvodu pro školy

Příklad vymezení školského obvodu:

- Školský obvod MŠ zřízených jednotlivými městskými obvody územně členěného statutárního města tvoří území daného městského obvodu - **nedoporučuje se**
- V případě naplněnosti kapacity MŠ, se školský obvod každé MŠ, jejíž kapacita dosud naplněna není, rozšiřuje o městský obvod, v němž kapacita všech MŠ již naplněna je - v rozporu se zákonem.

Poznatky z dozorové činnosti Ministerstva vnitra

DALŠÍ NEDOSTATKY

- nepřesné označování škol. **Doporučeno označovat školy názvem dle rejstříku škol a školských zařízení.**
- **Nezařazení části obce do některého ze spádových obvodů. Rozpor se zákonem.**
- Nedostatečné rozlišování, zda se jedná o školský obvod (škola určena pouze děti z dané obce či její části) nebo část společného školského obvodu (škola určena děti z dané obce či její části + děti z jiných obcí a to na základě dohody obcí). **Doporučeno respektovat terminologii zákona.**

Poznatky z dozorové činnosti Ministerstva vnitra

DOPORUČENÍ:

- PRO KAŽDOU ŠKOLU JE VYMEZEN SAMOSTATNÝ SPÁDOVÝ OBVOD
- VELIKOST JEDNOTLIVÝCH SPÁDOVÝCH OBVODŮ ODPOVÍDÁ KAPACITÁM JEDNOTLIVÝCH ŠKOL
- SPÁDOVÉ OBVODY SE NEPŘEKRÝVAJÍ
- SPÁDOVÉ OBVODY POKRÝVYJÍ CELÉ ÚZEMÍ OBCE

Odbor veřejné správy, dozoru a kontroly Ministerstva vnitra

Náměstí Hrdinů 3
140 21 Praha 4

Telefon: 974 816 411
974 816 429

Fax: 974 816 816

E-mail: odbordk@mvcz.cz

Web: www.mvcz.cz/odk

